

відчуваються у всіх сферах життєдіяльності людей, функціонування підприємств, суспільства і держави в цілому.

Одержано 09.04.2019

УДК 17:602.7

Ілля Сергійович КАЗМІРЧУК,

курсант групи Ф4-102 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат філософських наук, доцент Грищенко Н. В.

ПРОБЛЕМА КЛОНУВАННЯ ЛЮДИНИ: ФІЛОСОФСЬКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

З розвитком науки люди почали все більше замислюватися над моральною межею наукових досліджень. Так, більше 20 років назад, був підписаний «Додатковий протокол про заборону клонування людини до Конвенції Ради Європи "Про права людини та біомедицину", поштовхом для підписання якого стало перше успішне клонування теплокровної тварини – вівці Доллі.

На даний момент науці відомо два типи клонування: *терапевтичне*, яке передбачає отримання стовбурових клітин з ембріону, розвиток якого завершується через 14 днів; та *репродуктивне*, яке передбачає, що істота, яка народилася у результаті клонування повинна стати повноправним членом суспільства та отримати усі права людини, народженої природним способом.

Сьогодні репродуктивне клонування заборонене законом у більшості країн світу, так само як і терапевтичне (крім декількох країн, зокрема Велика Британія та США), оскільки вважається, що легалізація терапевтичного клонування може призвести до пришвидшення переходу його у репродуктивне. Проти легалізації клонування активно виступають велика кількість консервативно налаштованих громад, насамперед релігійних (християнство, іслам). Вони вважають це порушенням звичайного порядку речей, коли людина ставить себе на місце Бога та схиляються до того, що народжену істоту не можна називати «людиною» у повній мірі. З іншого боку буддисти, в особі Далай-лами XIV, висловлюють думку, що клонування «як науковий експеримент має сенс, якщо принесе користь конкретній людині, але його не слід застосовувати там, де у цьому немає необхідності».

На думку противників клонування людини, наука ще нібито не досягла достатнього рівня для успішного клонування людини і внаслідок невдалих спроб можуть з'являтися недорозвинені особи, а також існує вірогідність мутацій таких людей та захворювання різноманітними онкохворобами.

Проте з іншої сторони, ідея клонування має і велику кількість прихильників. На свою користь вони найчастіше приводять такі аргументи:

– клонування органів і тканин буде вершиною можливостей в області трансплантології й травматології; при пересадці таких органів непотрібно буде перейматися за можливе відторгнення органу, або можливі ускладнення

після такої операції; такі органи будуть порятунком для людей, які потрапили у аварію чи катастрофу, або людей, яким необхідна пересадка органів;

– клонування може допомогти людям, що страждають тяжкими генетичними захворюваннями; гени, що визначають певну хворобу при клонуванні можна «видаляти», і таким чином народиться точна, абсолютно здорова копія людини;

– клонування дає можливість бездітним або нетрадиційним парам мати своїх власних дітей; також це буде можливістю для родичів повернути своїх померлих дітей або чоловіка/дружину, які, наприклад, зможуть замінити їм трагічно померлих родичів.

На сьогодні клонування залишається досить привабливою та багатообіцяючою перспективою, проте вона є і надто загрозливою. Причиною для цього є недостатня кількість досвіду виконання таких операцій та ситуація, що склалася у законодавстві більшості країн, яке забороняє проведення подібних дослідів.

Одержано 14.04.2019

УДК 141.7

Максим Володимирович КОРЖОВ,

курсант групи Ф4-102 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат філософських наук, доцент Грищенко Н. В.

ТЕОРІЯ СОЦІАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ В УТОПІЯХ ТА АНТИУТОПІЯХ

На протязі тривалої історії люди намагались побудувати «рай» на землі. У 1156 році Томас Мор написав твір під назвою «Утопія» (грец. – «місце, якого немає»), в якому змалював наближений до ідеалу суспільний устрій. Сама назва твору є алегоричною, а описаний в ньому устрій так і залишився невітленою мрією. Такі історичні особистості як Платон, Герберт Уеллс, Карл Маркс намагались спроектувати нову цивілізацію, але суспільство відкинуло їх як фантазерів з утопічними поглядами. Піонерам соціальних перетворень протистояв існуючий стан речей, який влаштовував привілейовані шари суспільства. Основна ж маса населення, привчена до існуючої рутини, машинально продовжувала вести звичний спосіб життя. Привілейовані кола були негласними охоронцями сформованого порядку речей. Світогляд можновладців відповідав перевагам їх положення.

Глибоко вкорінені культурні норми, згідно з якими хтось повинен програти заради вигравшу іншого, до цих пір впливають на прийняття наших рішень. Наприклад, ми все ще чіпляємося за поняття конкуренції та приймаємо неадекватну винагороду за працю (мова йде про мінімальний розмір заробітної плати), хоча все це вже не відповідає нашим можливостям і відбивається на почутті власної гідності.